

REGULAMIN OGÓLNOPOLSKIEJ XLVIII OLIMPIADY HISTORYCZNEJ W ROKU 2021/2022

Informacje wstępne

1. Ogólnopolska Olimpiada Historyczna jest od 1974 r. organizowana przez największą organizację społeczną skupiającą badaczy i miłośników historii – Polskie Towarzystwo Historyczne. Organizacja Olimpiady wpisuje się w główne idee głoszone przez PTH – popularyzację historii i umacnianie świadomości historycznej młodego pokolenia.

2. Olimpiada organizowana jest zgodnie z następującymi aktami prawnymi:
– ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. 1991 nr 95 poz. 425) z późniejszymi zmianami,
– rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad z późniejszymi zmianami (Dz.U. 2002 nr 13 poz. 125),
– rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. 2020 poz. 1394).

3. Źródłem finansowania Olimpiady są: dotacja Ministerstwa Edukacji Narodowej, środki własne PTH oraz pozyskiwane od Partnerów Olimpiady i sponsorów.

4. Głównym celem Olimpiady jest stworzenie warunków do pogłębiania wiedzy i umiejętności uczniów z zakresu historii oraz do kształcenia i umacniania świadomości historycznej młodzieży poprzez realizację celów szczegółowych, jakimi są:

- a) identyfikacja, wspieranie i promowanie najzdolniejszych uczniów zainteresowanych historią oraz ich nauczycieli;
- b) doskonalenie umiejętności historycznych uczniów, w tym zwłaszcza w zakresie realizacji indywidualnych projektów badawczych, analizy przekazów źródłowych, konstruowania prac pisemnych o charakterze problemowym;
- c) weryfikacja wiadomości i umiejętności uczniów nabytych w czasie edukacji szkolnej;
- d) stworzenie warunków motywujących uczniów do opanowania wiadomości i umiejętności w zakresie ponadpodstawowym (rozszerzających i wykraczających poza podstawę programową);
- e) uzupełnienie oferty szkolnej o przedsięwzięcie motywujące nauczycieli do podjęcia pracy z uczniem zdolnym.

Rozdział I. Olimpiada i jej organizator

§ 1. Prawa i obowiązki Organizatora

1.1. Organizatorem Olimpiady jest Polskie Towarzystwo Historyczne z siedzibą w Warszawie, zarejestrowane pod adresem: Rynek Starego Miasta 29/31, 00-272 Warszawa; tel. 22 831 63 41, tel. kom. 510154943; adres e-mail (w sprawach Olimpiady): historyczna.olimpiada@gmail.com; www.olimpiadahistoryczna.pl.

1.2. Do zadań Polskiego Towarzystwa Historycznego w zakresie organizacji Olimpiady Historycznej, realizowanych za pośrednictwem Komitetu Głównego Olimpiady Historycznej oraz Komitetów Okręgowych, należą:

- a) realizacja Olimpiady Historycznej zgodnie z postanowieniami jej regulaminu, programu i harmonogramu oraz obowiązującymi przepisami,
- b) przygotowanie tematyki zadań na eliminacje ustne i pisemne I, II i III stopnia,
- c) przygotowanie i rozpowszechnienie regulaminu, programu i Harmonogramu Olimpiady na terenie całego kraju,
- d) przeprowadzenie eliminacji I, II, III stopnia przy zapewnieniu stałego nadzoru organizacyjnego i merytorycznego poprzez udział pracowników naukowych polskich uczelni i doświadczonych nauczycieli historii, w tym zorganizowanie finału i uroczystego zakończenia,
- e) zapewnienie właściwego przepływu informacji oraz dystrybucji materiałów niezbędnych do przeprowadzenia eliminacji ustnych i pisemnych,
- f) zapewnienie promocji Olimpiady,
- g) wsparcie szkół w popularyzacji wiedzy historycznej (w szczególności poprzez działania komitetów okręgowych Olimpiady oraz oddziałów terenowych Polskiego Towarzystwa Historycznego),
- h) zapewnienie właściwego rozliczania finansowego Olimpiady.

1.3. Polskie Towarzystwo Historyczne jako organizator ma prawo do:

- a) anulowania, na wniosek Komitetu Głównego, wyników Olimpiady na poszczególnych etapach w razie naruszenia regulaminu oraz powtórzenia zawodów,
- b) wykluczenia z Olimpiady, na wniosek Komitetu Głównego, uczestników łamiących regulamin,
- c) rozstrzygania sporów w sprawach dotyczących Olimpiady,
- d) reprezentowania Olimpiady na zewnątrz i nawiązywania współpracy z partnerami zewnętrznymi.

1.4. Polskie Towarzystwo Historyczne jako organizator ma obowiązek przestrzegania regulaminu, dokładnej realizacji sformułowanych zadań oraz czuwania nad prawidłowością przebiegu Olimpiady Historycznej na każdym jej etapie.

§ 2. Struktura organizacyjna Olimpiady

2.1. Olimpiada Historyczna ma strukturę rozproszoną, umożliwiającą skuteczne zorganizowanie eliminacji we wszystkich województwach oraz stworzenie równych szans dla wszystkich uczniów szkół ponadpodstawowych oraz uczniów klas dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych w szkołach ponadpodstawowych w całym kraju. Strukturę Olimpiady Historycznej tworzą: Komitet Główny, 17 Komitetów Okręgowych oraz Komisje Szkolne i Międzyszkolne Olimpiady.

2.2. Komitet Główny sprawuje nadzór organizacyjny i merytoryczny nad całością prac związanych z organizacją Olimpiady.

2.3. Komitet Główny jest powoływany i odwoływany przez Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Historycznego zwykłą większością głosów. Posiedzenia Komitetu Głównego, zwoływane przez Przewodniczącego, odbywają się przynajmniej raz w roku, a decyzje zapadają zwykłą większością głosów.

2.4. Zarząd Główny PTH powołuje i odwołuje Przewodniczącego Komitetu Głównego Olimpiady zwykłą większością głosów.

2.5. Przewodniczący powołuje do prac organizacyjnych, finansowych, dydaktycznych i merytorycznych: sekretarza naukowego, kierownika organizacyjnego i księgowego Olimpiady.

2.6. Do obowiązków Komitetu Głównego należy:

- a) przygotowanie tematów prac pisemnych na I, II i III etap eliminacji,
- b) sprawowanie nadzoru merytorycznego nad przebiegiem kolejnych etapów eliminacji,
- c) udział członków Komitetu Głównego w eliminacjach III stopnia,
- d) nadzór nad przebiegiem procedur odwoławczych.

2.7. Komitet Główny ma prawo do:

- a) weryfikacji wyników eliminacji II etapu, a w razie uchybień formalnych i błędów merytorycznych prawo zmiany decyzji Komitetu Okręgowego w zakresie wystawionych ocen,
- b) wykluczenia uczestników z udziału w Olimpiadzie w razie złamania regulaminu Olimpiady.

2.8. Komitety Okręgowe Olimpiady obejmują swym działaniem następujące obszary:

- Komitet Okręgowy w Białymstoku – województwo podlaskie,
- Komitet Okręgowy w Gdańsku – województwo pomorskie,
- Komitet Okręgowy w Katowicach – województwo śląskie,
- Komitet Okręgowy w Kielcach – województwo świętokrzyskie oraz część województwa mazowieckiego (powiaty: Radom-miasto, radomski, Białobrzegi, Grójec, Koźnice, Przysucha, Szydłowiec, Zwoleń),
- Komitet Okręgowy w Krakowie – województwo małopolskie,
- Komitet Okręgowy w Lublinie – województwo lubelskie,
- Komitet Okręgowy w Łodzi – województwo łódzkie,
- Komitet Okręgowy w Olsztynie – województwo warmińsko-mazurskie,
- Komitet Okręgowy w Opolu – województwo opolskie,
- Komitet Okręgowy w Poznaniu – województwo wielkopolskie,
- Komitet Okręgowy w Rzeszowie – województwo podkarpackie,
- Komitet Okręgowy w Szczecinie – województwo zachodniopomorskie,
- Komitet Okręgowy w Toruniu – województwo kujawsko-pomorskie,
- I Komitet Okręgowy w Warszawie – miasto Warszawa oraz powiaty: Grodzisk Mazowiecki, Legionowo, Nowy Dwór Mazowiecki, Otwock, Piaseczno, Pruszków, Ożarów Mazowiecki, Wołomin,
- II Komitet Okręgowy w Warszawie – województwo mazowieckie z wyłączeniem powiatów przypisanych Komitetowi Okręgowi w Kielcach oraz I Komitetowi Okręgowemu w Warszawie,
- Komitet Okręgowy we Wrocławiu – województwo dolnośląskie,
- Komitet Okręgowy w Zielonej Górze – województwo lubuskie.

2.9. Komitety Okręgowe powoływane są przez wyznaczone przez Zarząd Główny PTH oddziały terenowe PTH. W skład Komitetu Okręgowego wchodzi nauczyciele akademicy, metodycy, doświadczeni nauczyciele, przedstawiciele oddziałów terenowych PTH.

2.10. Pracami Komitetu Okręgowego kieruje Przewodniczący Komitetu Okręgowego powoływany i odwoływany przez Zarząd Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego. Przewodniczący powołuje do prac organizacyjnych i dydaktycznych Sekretarza Komitetu Okręgowego.

2.11. Posiedzenia Komitetu Okręgowego są zwoływane przez Przewodniczącego i odbywają się przynajmniej raz w roku w czasie trwania eliminacji okręgowych. Decyzje zapadają zwykłą większością głosów.

2.12. Do zadań Komitetu Okręgowego należą:

- a) nadzór organizacyjny i merytoryczny nad eliminacjami I stopnia,
- b) organizacja eliminacji II stopnia (okręgowych),
- c) opieka naukowa i organizacyjna nad kandydatami wytypowanymi do eliminacji III stopnia,
- d) prowadzenie i przechowywanie dokumentacji związanej z realizacją zawodów I i II etapu,
- e) komunikacja z uczestnikami wszystkich etapów Olimpiady z danego Okręgu.

2.13. Realizacją Olimpiady na I etapie zajmują się Komisje Szkolne lub Międzyszkolne powoływane przez dyrektora szkoły w porozumieniu z Komitetem Okręgowym.

2.14. Szkolna (lub Międzyszkolna) Komisja Olimpiady Historycznej wybiera ze swego grona Przewodniczącą, który kieruje jej pracami.

2.15. Do zadań Szkolnej lub Międzyszkolnej Komisji Olimpiady należą:

- a) poinformowanie właściwego Komitetu Okręgowego o przystąpieniu szkoły do zawodów poprzez zarejestrowanie szkoły i uczestników eliminacji I etapu na stronie www.olimpiadahistoryczna.pl,
- b) przyjmowanie zgłoszeń od wszystkich uczniów deklarujących chęć udziału w Olimpiadzie i umożliwienie im uczestnictwa w eliminacjach I etapu,
- c) organizacja i przeprowadzenie zgodnie z regulaminem eliminacji pisemnych i ustnych I etapu Olimpiady w terminie wskazanym w Harmonogramie Olimpiady,
- d) przyjęcie od uczestnika oświadczenia o samodzielnym napisaniu pracy oraz przyjęcie od uczestnika (lub opiekuna prawnego w przypadku uczestników niepełnoletnich) zgody na przetwarzanie danych uczestnika Olimpiady w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego (w tym wpisanie do formularza zgłoszeniowego zamieszczonego na stronie internetowej Olimpiady nazwiska, imienia, klasy i nazwy szkoły uczestnika) oraz informowanie o zakwalifikowaniu do kolejnego etapu,
- e) prowadzenie dokumentacji przebiegu I etapu w danej szkole oraz przygotowanie protokołu, który Komisja przekazuje do Komitetu Okręgowego wraz z oświadczeniami o samodzielnym napisaniu pracy, podpisanymi formularzami zgody na przetwarzanie danych osobowych oraz z pracami uczestników części pisemnej I etapu Olimpiady z dołączonymi do nich kartami oceny.

Rozdział II. Organizacja Olimpiady

§ 3. Uczestnicy Olimpiady

3.1. Adresatami Olimpiady są wszyscy uczniowie szkół ponadpodstawowych oraz uczniowie klas dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych w szkołach ponadpodstawowych zainteresowani historią.

3.2. W Olimpiadzie, za zgodą komitetów okręgowych, mogą uczestniczyć również uczniowie szkół podstawowych, w szczególności realizujący indywidualny program lub tok nauki, rekomendowani przez szkołę.

3.3. Uczniowie przystępują do Olimpiady, zgłaszając chęć udziału nauczycielowi historii lub dyrektorowi szkoły. Powołana przez dyrektora szkoły Komisja Szkolna informuje następnie właściwy Komitet Okręgowy o przystąpieniu szkoły do zawodów, dokonując rejestracji szkoły i uczestników on-line za pomocą formularza dostępnego na stronie www.olimpiadahistoryczna.pl.

3.4. Przystąpienie do Olimpiady oznacza akceptację niniejszego regulaminu. Uczestnik ma obowiązek zapoznania się z jego treścią i przestrzegania jego zapisów.

3.5. Uczestnik Olimpiady ma prawo do:

- a) otrzymania pełnej informacji o uzyskanych wynikach w poszczególnych etapach,
- b) uzyskania informacji o Harmonogramie Olimpiady, tematyce, zasadach przeprowadzania eliminacji poszczególnych stopni,
- c) udziału w imprezach towarzyszących Olimpiadzie, organizowanych przez Komitety Okręgowe i Oddziały terenowe Polskiego Towarzystwa Historycznego,
- d) składania odwołań zgodnie z trybem określonym w § 6 niniejszego regulaminu,
- e) otrzymania wyżywienia oraz zwrotu kosztów podróży w czasie eliminacji okręgowych i centralnych według zasad przedstawionych przez organizatora Olimpiady, a także do bezpłatnego zakwaterowania w czasie eliminacji centralnych.

§ 4. Organizacja zawodów

4.1. Zawody organizowane w ramach ogólnopolskiej Olimpiady Historycznej mają charakter indywidualny i są organizowane przez Komitet Główny Olimpiady Historycznej.

4.2. Zawody są trójstopniowe i składają się z następujących etapów:

- I etap – eliminacje szkolne (międzyszkolne),
- II etap – eliminacje okręgowe,
- III etap – eliminacje centralne (finał).

4.3. Eliminacje szkolne (międzyszkolne)

4.3.1. Zawody I etapu przeprowadzane są przez szkołę i składają się z części pisemnej i ustnej.

4.3.1.1. Jeśli sytuacja związana z pandemią COVID-19 uniemożliwi przeprowadzenie eliminacji ustnych w tradycyjnej formie, stosuje się § 11gb. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 1394).

O przeprowadzeniu eliminacji ustnych w trybie zdalnym (on-line) decyzję podejmuje Przewodniczący Komisji Szkolnej (Międzyszkolnej). W tym przypadku stosuje się procedurę zawartą w instrukcji będącej załącznikiem nr 1 do niniejszego regulaminu.

Zakres i poziom wiedzy oraz umiejętności wymaganych od uczniów biorących udział w zawodach I etapu Olimpiady Historycznej odpowiada poziomowi wymagań Podstawy programowej przedmiotu Historia dla III etapu edukacyjnego – zakres rozszerzony (Rozp. MEN

z 30 I 2018, Dz.U. 2018, poz. 467, zał. 1), wystarczających do uzyskania oceny bardzo dobrej na zakończenie nauki przedmiotu.

4.3.2. W części pisemnej zawodów I etapu, organizowanej w terminie przewidzianym w Harmonogramie Olimpiady, mogą wziąć udział wszyscy uczestnicy, którzy zadeklarowali udział w Olimpiadzie.

4.3.3. W ramach eliminacji pisemnych I etapu uczniowie przygotowują prace pisemne na jeden z 7 tematów zaproponowanych przez Komitet Główny i opublikowanych na stronie głównej Olimpiady w terminie przewidzianym w Harmonogramie.

4.3.4. Praca powinna spełniać następujące wymogi merytoryczne:

- a) w pracy muszą zostać wykorzystane lektury historyczne (pod pojęciem lektury rozumie się monografie naukowe, popularnonaukowe, artykuły z czasopism historycznych – naukowych i popularnonaukowych),

b) uczeń powinien wykazać umiejętność samodzielnego gromadzenia informacji, analizy źródeł oraz konstruowania dłuższej wypowiedzi, a także samodzielnej oceny problemu,
c) w zakresie wiedzy uczeń powinien wykazać się znajomością różnych relacji i ocen historiografii oraz znajomością pojęć i zagadnień zawartych w podstawie programowej (zakres rozszerzony).

4.3.5. Praca pisemna musi spełniać następujące wymogi formalne:

- a) znormalizowany wydruk komputerowy bez przypisów, o objętości maks. 20 tys. znaków ze spacjami, czcionka Times New Roman 12, interlinia 1,5, marginesy 2,5 cm,
- b) załączony wykaz wykorzystanych źródeł (lektur) w postaci bibliografii umieszczonej na dodatkowej stronie,
- c) brak informacji pozwalających na identyfikację autora pracy (z wyjątkiem ustalonego hasła do zakodowanych personaliów uczestnika).

4.3.6. W terminie przewidzianym w Harmonogramie Olimpiady uczestnicy przekazują Przewodniczącemu Komisji Szkolnej zakodowane prace z kopertami zawierającymi dane identyfikacyjne autora oraz oświadczenie o samodzielnym napisaniu pracy (wzór do pobrania ze strony www.olimpiadahistoryczna.pl). Prace niespełniające wymogów formalnych są odrzucane przez Przewodniczącego i nie podlegają dalszej ocenie.

4.3.6.1. W sytuacji związanej z pandemią COVID-19, stosuje się § 11gb. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 1394) i dopuszcza możliwość przekazania zakodowanej pracy, oświadczenia o jej samodzielnym napisaniu oraz formularza zgody na przetwarzanie danych osobowych na adres mailowy Przewodniczącego Komisji Szkolnej.

4.3.7. Praca oceniana jest przez eksperta – nauczyciela historii, wyznaczonego przez Komisję Szkolną. Nauczyciel dokonuje oceny pracy pisemnej wraz z uzasadnieniem i komentarzem na karcie oceny (formularz do pobrania ze strony www.olimpiadahistoryczna.pl), stosując poniższą skalę:

Ocena	Egzamin ustny
Celujący (6)	50 pkt
Bardzo dobry (5)	45 pkt
Dobry plus (4+)	40 pkt
Dobry (4)	35 pkt
Dostateczny plus (3+)	20 pkt
Dostateczny (3)	15 pkt
Niedostateczny (2)	0 pkt

4.3.8. Ocenione prace przekazywane są Przewodniczącemu Komisji Szkolnej, który zatwierdza ocenę eksperta własnoręcznym podpisem a następnie, w obecności pozostałych członków Komisji, rozkodowuje prace i ogłasza wyniki eliminacji. Wyniki przekazywane są uczniom przez Komisję Szkolną po ich ustaleniu. Ocen dobrej plus, bardzo dobrej lub celującej nie mogą uzyskać prace zawierające istotne błędy merytoryczne.

4.3.9. Do eliminacji ustnych I etapu kwalifikowane są wyłącznie te osoby, które w eliminacjach pisemnych uzyskały ocenę dobry plus, bardzo dobry lub celujący.

4.3.10. Eliminacje ustne I etapu odbywają się w terminie wskazanym przez Komisję Szkolną, zgodnym z Harmonogramem Olimpiady. W czasie eliminacji ustnych uczniowie odpowiadają przed Komisją Szkolną (minimum trzy osoby) na trzy pytania:

a) z zakresu podstawy programowej z historii dla szkół ponadpodstawowych (zakres rozszerzony),

b) z zakresu jednej z wybranych specjalności: 1) starożytność, 2) średniowiecze, 3) epoka nowożytna, 4) historia XIX wieku – do 1918 r., 5) historia XX wieku – po 1918 r., 6) historia parlamentaryzmu w Polsce, 7) historia regionalna,

c) z zakresu znajomości 3 wybranych lektur z wykazu przygotowanego przez Komitet Główny.

Pytania z zakresu podstawy programowej oraz specjalności przygotowuje Zespół Ekspertów.

4.3.11. W czasie eliminacji ustnych I etapu niedozwolone jest korzystanie z jakichkolwiek pomocy naukowych lub narzędzi komunikacyjnych (np. telefon).

4.3.11.1. W sytuacji związanej z pandemią COVID-19, stosuje się § 11gb. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 1394) i w przypadku przeprowadzania egzaminu on-line dopuszcza się możliwość korzystania przez uczestnika z komunikatora umożliwiającego transmisję audio i video zgodnie z procedurą zawartą w instrukcji będącej załącznikiem nr 1 do niniejszego regulaminu.

4.3.12. Wypowiedzi uczniów są oceniane według poniższej skali:

Ocena	Liczba punktów
Celujący (6)	50 pkt
Bardzo dobry (5)	45 pkt
Dobry plus (4+)	40 pkt
Dobry (4)	35 pkt
Dostateczny plus (3+)	20 pkt
Dostateczny (3)	15 pkt
Niedostateczny (2)	0 pkt

4.3.13. Wyniki eliminacji ustnych ogłaszane są uczestnikom Olimpiady natychmiast po ich zakończeniu przez Przewodniczącego Komisji Szkolnej.

4.3.14. Uczestnicy, którzy w eliminacjach ustnych i pisemnych I etapu uzyskali łącznie 80 i więcej punktów, zostają zakwalifikowani do etapu okręgowego.

4.3.15. Sprawy sporne związane z przebiegiem eliminacji pisemnych i ustnych I etapu w danej szkole rozstrzyga Przewodniczący Komisji Szkolnej.

4.3.16. W terminie wskazanym w Harmonogramie Olimpiady Komisje Szkolne przesyłają do Komitetów Okręgowych protokoły z eliminacji pisemnych i ustnych I etapu, prace badawcze uczniów wraz z kartami oceny i oświadczeniami o samodzielności pracy oraz wypełnione i podpisane przez uczestników Olimpiady (lub ich opiekunów prawnych – w przypadku uczniów niepełnoletnich) zgody na przetwarzanie danych osobowych.

4.3.17. Informacje o miejscu i terminie organizacji zawodów II etapu przekazywane są uczestnikom za pośrednictwem Komisji Szkolnych przez Sekretarzy Komitetów Okręgowych w terminie określonym w Harmonogramie.

4.3.18. Sekretarze Komitetów Okręgowych odpowiadają za organizację pracy ekspertów oraz przygotowanie zbiorczego sprawozdania z przebiegu eliminacji I etapu.

4.3.19. Dokumentację z zawodów I etapu stanowią:

a) prace pisemne z kartami oceny oraz oświadczeniami o samodzielności pracy (przechowywane do końca danego roku szkolnego w siedzibach Komitetów Okręgowych),

b) protokoły z eliminacji pisemnych i ustnych sporządzone przez Komisje Szkolne (gromadzone przez Sekretarzy Komitetów Okręgowych),

c) zbiorcze sprawozdania z przebiegu I etapu w danym okręgu sporządzone przez Sekretarzy Komitetów Okręgowych (przechowywane w siedzibie Komitetu Głównego Olimpiady).

4.4. Eliminacje okręgowe

4.4.1. Zawody II etapu przeprowadzają Komitety Okręgowe Olimpiady Historycznej w terminie podanym przez Komitet Główny w Harmonogramie Olimpiady, korzystając z pomieszczeń własnych PTH lub sal udostępnionych przez partnerów Olimpiady. Eliminacje II stopnia obejmują część pisemną i ustną.

Zakres i poziom wiedzy oraz umiejętności uczniów zakwalifikowanych do etapu III odpowiadają wymaganiom Podstawy programowej przedmiotu Historia niezbędnym do uzyskania oceny celującej na zakończenie nauki historii (zakres rozszerzony) w szkole ponadpodstawowej.

4.4.1.1. Jeśli sytuacja związana z pandemią COVID-19 uniemożliwi przeprowadzenie eliminacji pisemnych i/lub ustnych w formie zapisanej w § 4.4.1-4, stosuje się § 11gb. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 1394).

O przeprowadzeniu eliminacji pisemnych w trybie zdalnym (on-line) decyzję podejmuje Komitet Główny i dotyczy ona wszystkich Komitetów Okręgowych oraz wszystkich uczniów biorących udział w II etapie.

O przeprowadzeniu eliminacji ustnych w trybie zdalnym (on-line) decyzję podejmuje Przewodniczący Komitetu Okręgowego. W powyższym przypadku stosuje się procedurę zawartą w instrukcji będącej załącznikiem nr 2 do niniejszego regulaminu.

4.4.2. W części pisemnej uczniowie piszą w jednym terminie określonym w Harmonogramie wypracowanie na jeden z 6 tematów ustalonych przez Komitet Główny dla wszystkich okręgów i obejmujących następujące specjalności: 1) starożytność, 2) średniowiecze, 3) epoka nowożytna, 4) historia XIX wieku – do 1918 r., 5) historia XX wieku – po 1918 r., 6) historia parlamentaryzmu w Polsce. Uczeń ma prawo wybrać dowolny temat.

4.4.3. Tematy prac pisemnych są dostarczane Komitetom Okręgowym przez Komitet Główny w zapieczętowanej kopercie, której komisyjne otwarcie odbywa się w momencie rozpoczęcia eliminacji pisemnych, po sprawdzeniu tożsamości zebranych uczniów na podstawie legitymacji szkolnych lub dowodów osobistych. We wszystkich okręgach uczniowie przystępują do eliminacji pisemnych w tym samym czasie.

4.4.3.1. Jeśli sytuacja związana z pandemią COVID-19 uniemożliwi przeprowadzenie eliminacji pisemnych w formie tradycyjnej, odbędą się one w trybie zdalnym na specjalnie przeznaczony do tego platformie. We wszystkich okręgach uczniowie przystępują do eliminacji

pisemnych w tym samym czasie. Procedura przeprowadzenia eliminacji pisemnych w trybie zdalnym zawarta została w instrukcji będącej załącznikiem nr 3 do niniejszego regulaminu.

4.4.4. Eliminacje pisemne trwają 180 minut. W czasie ich przeprowadzania niedozwolone jest korzystanie z jakichkolwiek pomocy naukowych lub narzędzi komunikacyjnych, jedynie w uzasadnionych przypadkach osób niepełnosprawnych Przewodniczący Komitetu Okręgowego może wydać zgodę na skorzystanie przez uczestnika Olimpiady z komputera, pod warunkiem zachowania odpowiednich środków zapewniających uczciwy przebieg eliminacji.

4.4.4.1. Jeśli sytuacja związana z pandemią COVID-19 uniemożliwi przeprowadzenie eliminacji pisemnych w formie tradycyjnej i odbędą się one w trybie zdalnym, uczestnicy korzystają z narzędzi komunikacyjnych na zasadach określonych w instrukcji (załącznik nr 3).

4.4.5. Prace, po zakodowaniu, oceniane są przez eksperta Komitetu Okręgowego oraz Przewodniczącego Komitetu Okręgowego. Ocena, wystawiana na karcie oceny, musi zawierać pisemne uzasadnienie i komentarz.

4.4.6. Oceny najwyższe: dobry plus, bardzo dobry i celujący, mogą uzyskać prace bez istotnych błędów merytorycznych. Wszystkie prace powinny spełniać następujące wymogi:

- a) przedstawienie samodzielnej analizy i oceny problemu postawionego w temacie,
- b) wykazanie umiejętności autora w zakresie selekcji i syntezy materiału oraz konstruowania dłuższych form wypowiedzi,
- c) wykazanie znajomości i rozumienia pojęć i zagadnień wykraczających poza obowiązkowe wymagania programowe zakresu rozszerzonego Podstawy programowej przedmiotu Historia.

4.4.7. Po rozkodowaniu ocenionych prac, w terminie podanym w czasie eliminacji pisemnych, Sekretarz Komitetu Okręgowego informuje uczestników Olimpiady lub ich nauczycieli o wynikach eliminacji pisemnych II etapu i kwalifikacji do eliminacji ustnych. Do eliminacji ustnych etapu II kwalifikowane są osoby, które z pracy pisemnej uzyskały ocenę minimum dobrą.

4.4.8. W czasie eliminacji ustnych II etapu uczestnicy odpowiadają na pytania:

- a) z zakresu wybranej specjalności,
- b) z zakresu podstawy programowej – poziom rozszerzony,
- c) z zakresu 5 wybranych lektur (3 z wykazu lektur ogłoszonego przez Komitet Główny oraz 2 dowolnie wybrane przez ucznia).

4.4.9. Odpowiedzi oceniane są przez trzyosobową komisję powołaną przez Komitet Okręgowy, w skład której wchodzi pracownicy naukowcy uczelni wyższych oraz doświadczeni nauczyciele i metodycy pod warunkiem, że ich uczniowie nie biorą udziału w eliminacjach.

4.4.10. Przed przystąpieniem do egzaminowania komisja ma obowiązek stwierdzić tożsamość ucznia na podstawie legitymacji lub dowodu osobistego.

4.4.11. Ostateczną notę eliminacji okręgowych ustala się na podstawie następującego przelicznika punktowego:

Ocena	Praca pisemna (liczba pkt.)	Odpowiedź ustna (liczba pkt.)
Celujący (6)	50	50
Bardzo dobry (5)	45	45
Dobry plus (4+)	40	40
Dobry (4)	35	35

Dostateczny plus (3+)	20	20
Dostateczny (3)	15	15
Niedostateczny (2)	0	0

4.4.11.1. W przypadku podjęcia decyzji o przeprowadzeniu eliminacji pisemnych w trybie zdalnym ostateczną notę eliminacji okręgowych ustala się na podstawie następującego przelicznika punktowego:

Ocena	Praca pisemna (liczba pkt.)	Odpowiedź ustna (liczba pkt.)
Celujący (6)	40	60
Bardzo dobry (5)	35	55
Dobry plus (4+)	30	50
Dobry (4)	25	45
Dostateczny plus (3+)	10	30
Dostateczny (3)	5	20
Niedostateczny (2)	0	0

4.4.12. Uczestnikom eliminacji II etapu przysługuje wyżywienie i zwrot kosztów według zasad przedstawionych przez organizatora Olimpiady.

4.4.12.1. Jeśli eliminacje są przeprowadzane w trybie on-line, wyżywienie i zwrot kosztów nie przysługuje.

4.4.13. Ostateczne wyniki eliminacji II stopnia zatwierdza i ogłasza uczestnikom Przewodniczący Komitetu Okręgowego Olimpiady Historycznej po zakończeniu eliminacji ustnych.

4.4.14. Uczniowie, którzy w eliminacjach II etapu zajęli trzy pierwsze lokaty w okręgu (51 osób w skali kraju), obligatoryjnie zostają wytypowani przez Komitety Okręgowe do eliminacji centralnych i zostają – niezależnie od wyników w innych okręgach – zakwalifikowani do tych eliminacji po sprawdzeniu protokołów i nadesłaniu ich prac do Komitetu Głównego.

Do III etapu dodatkowo zostaje zakwalifikowanych 49 osób – miejsca te przyznaje Komitet Główny, rozdysponowując je proporcjonalnie do liczby uczestników zakwalifikowanych do II etapu eliminacji w poszczególnych okręgach, korzystając ze współczynnika proporcjonalności, który oblicza się, dzieląc liczbę zakwalifikowanych osób przez całą pulę miejsc (100).

4.4.15. Po zakończeniu II etapu Komitety Okręgowe przesyłają do Komitetu Głównego protokoły z eliminacji oraz prace uczestników zakwalifikowanych do III etapu. Ostateczna kwalifikacja do etapu centralnego następuje po weryfikacji protokołów oraz nadesłanych prac przez Komitet Główny.

4.4.16. Informacja o wynikach ostatecznej kwalifikacji dodatkowych kandydatów do eliminacji centralnych jest przekazywana kandydatom przez Sekretarzy Komitetów Okręgowych w terminie przewidzianym w Harmonogramie Olimpiady.

4.4.17. Dokumentację z zawodów II stopnia stanowią zestawiane przez Sekretarzy Komitetów Okręgowych sprawozdania z przebiegu eliminacji pisemnych i ustnych, uwzględniające wyniki punktowe uczestników, a także oryginały prac pisemnych oraz wykaz osób zakwalifikowanych do zawodów III stopnia po analizie porównawczej.

4.5. Eliminacje centralne

4.5.1. Zawody centralne organizuje i przeprowadza Komitet Główny we wskazanym wcześniej miejscu i czasie, zapewniając uczestnikom zakwaterowanie, wyżywienie i zwrot kosztów podróży.

Zakres i poziom wiedzy oraz umiejętności laureatów i finalistów eliminacji III stopnia wykraczają poza wymagania określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla przedmiotu historia (III etap edukacyjny, zakres rozszerzony). Zawężone do wybranej przez uczestnika specjalności zadania III etapu odpowiadają poziomowi wymagań (efektów kształcenia) określonych w standardach kształcenia dla studiów I stopnia dla kierunku historia na państwowych uczelniach wyższych.

4.5.2. Eliminacje III etapu obejmują:

a) pracę pisemną na jeden z sześciu podanych tematów (uczeń pisze pracę zgodnie ze specjalnością deklarowaną w ankiecie, której wzór znajduje się na stronie internetowej Olimpiady) ustalonych przez Komitet Główny. Oceniający (dwóch specjalistów z danej dziedziny) wskazują w recenzji na wartość pracy, biorąc pod uwagę następujące kryteria: samodzielność i oryginalność ujęcia, umiejętność analizy i oceny problemu, poprawność merytoryczną, konstrukcyjną i językową, a także znajomość różnych opinii i ocen historiograficznych. Przewodniczący Komitetu Głównego dokonuje ostatecznej oceny każdej pracy, biorąc pod uwagę opinie specjalistów i analizę porównawczą wszystkich prac z danego tematu. Oceny najwyższe: dobry plus, bardzo dobry, celujący, mogą uzyskać jedynie prace spełniające ww. kryteria,

b) pisemną interpretację wskazanych tekstów źródłowych (zgodnych z deklarowaną przez uczestnika Olimpiady specjalnością) – ocenianą przez dwóch specjalistów. Przewodniczący Komitetu Głównego dokonuje ostatecznej oceny każdej analizy tekstu źródłowego, biorąc pod uwagę opinie specjalistów i analizę porównawczą wszystkich prac z danej specjalności,

c) ustne odpowiedzi na dwa pytania z wybranej przez uczestnika dziedziny oraz pytania na temat zgłoszonych przez niego 8 lektur (monografii naukowych, popularnonaukowych, artykułów; 5 lektur z wykazu Komitetu Głównego, 3 lektury zaproponowane przez ucznia). Egzamin ustny odbywa się przed komisją trzyosobową.

4.5.3. Przystąpienie ucznia do poszczególnych zadań III etapu jest możliwe dopiero po potwierdzeniu jego tożsamości na podstawie legitymacji lub dowodu osobistego. W czasie eliminacji nie są dozwolone żadne pomoce naukowe bądź narzędzia komunikacyjne. Prace pisemne i opracowania tekstów źródłowych są kodowane na czas oceny, która musi być dokonana na formularzu oceny z podaniem uzasadnienia i komentarza.

4.5.3.1. Z uwagi na sytuację związaną z pandemią COVID-19 i fakt, że uczestnicy zdają część pisemną w tym samym terminie, ale w różnych ośrodkach, w celu usprawnienia tej części egzaminu, uczestnicy piszą egzamin na komputerach.

Jeśli sytuacja związana z pandemią COVID-19 uniemożliwi przeprowadzenie eliminacji ustnych w formie tradycyjnej, i odbędą się one w trybie zdalnym, przeprowadzone są zgodnie z procedurą zawartą w instrukcji będącej załącznikiem nr 4 do niniejszego regulaminu.

4.5.4. Oceny uzyskane przez uczestników zawodów centralnych są przeliczane na punkty według następujących zasad:

Ocena	Praca pisemna na wybrany temat (liczba pkt.)	Interpretacja źródła (liczba pkt.)	Odpowiedź ustna (liczba pkt.)
Celujący (6)	40	20	40
Bardzo dobry (5)	36	17	36
Dobry plus (4+)	32	13	32
Dobry (4)	28	10	28

Dostateczny plus (3+)	24	7	24
Dostateczny (3)	20	5	20
Niedostateczny (2)	0	0	0

4.5.5. Na podstawie wyników eliminacji centralnych ustalana jest kolejność lokat (według liczby uzyskanych punktów), a Komitet Główny wydaje decyzję o uznaniu za laureatów Olimpiady Historycznej uczestników, którzy otrzymali 74 i więcej punktów. Status finalisty uzyskują uczestnicy eliminacji III stopnia, którzy otrzymali przynajmniej jedną ocenę pozytywną (ocena dostateczna lub wyższa) w eliminacjach III stopnia. Uczniowie, którzy otrzymali trzy oceny niedostateczne, uzyskują status uczestnika eliminacji III stopnia.

4.5.6. Wyniki etapu centralnego ogłaszane są przez Przewodniczącego Komitetu Głównego ostatniego dnia eliminacji centralnych, w czasie uroczystości zakończenia Olimpiady.

4.5.7. Dokumentację z zawodów III stopnia stanowią protokoły eliminacji pisemnych i ustnych, prace pisemne uczestników oraz wykaz laureatów i finalistów Olimpiady.

§ 5. Przepisy szczegółowe

5.1. W przypadku udziału w Olimpiadzie osób niepełnosprawnych organizatorzy zapewniają im dostęp do sal oraz umożliwiają korzystanie z niezbędnych urządzeń technicznych.

5.2. W przypadku choroby uczestnika lub z powodu poważnych zdarzeń losowych uniemożliwiających uczestnikowi eliminacji II stopnia udział w zawodach ustnych Komitet Główny może podjąć decyzję o wyznaczeniu dodatkowego terminu egzaminu. W przypadku eliminacji III stopnia wyznaczenie takiego terminu jest niemożliwe.

5.3. W przypadku konieczności uczestnictwa w eliminacjach innej olimpiady organizowanych w pokrywającym się terminie eliminacji II stopnia Komitet Główny może podjąć decyzję o wyznaczeniu dodatkowego terminu egzaminu eliminacji ustnych. W przypadku eliminacji III stopnia wyznaczenie takiego terminu jest niemożliwe.

5.4. Komisje właściwe dla eliminacji I, II i III stopnia mogą zdecydować o dyskwalifikacji uczestnika z uwagi na:

- złamanie regulaminu Olimpiady,
- korzystanie z niedozwolonych pomocy,
- stwierdzenie rażącej niesamodzielności w opracowywaniu pracy pisemnej.

Decyzja o dyskwalifikacji jest zatwierdzana przez Przewodniczącego właściwego komitetu.

5.5. Jeżeli przyczyny dyskwalifikacji zostaną wykryte po zakończeniu zawodów, Komitet Główny Olimpiady może zdecydować o odebraniu uczestnikowi uprawnień finalisty i laureata.

§ 6. Tryb odwoławczy

6.1. Uczestnik Olimpiady ma prawo do zapoznania się z oceną, jaką uzyskał na każdym etapie eliminacji.

6.2. Uczestnik (lub jego opiekun prawny), który uważa, że wynik, jaki uzyskał w czasie zawodów, nie jest sprawiedliwy i został przyznany niezgodnie z Regulaminem, może złożyć odwołanie na piśmie ze szczegółowym uzasadnieniem.

6.3. Odwołanie od decyzji komisji na I etapie uczestnik składa do Przewodniczącego Komitetu Okręgowego, odwołanie od ocen komisji na II etapie zatwierdzonych przez Przewodniczącego Komitetu Okręgowego – do Przewodniczącego Komitetu Głównego. Na III etapie zażalenia i skargi rozpatruje Przewodniczący Komitetu Głównego. Odwołanie w formie pisemnej, podpisane własnoręcznie przez uczestnika, należy dostarczyć do właściwego organu Olimpiady po zakończeniu eliminacji danego stopnia, jednak nie później niż w ciągu 14 dni kalendarzowych od zakończenia tych eliminacji (decyduje data stempla pocztowego).

6.4. Odwołanie można złożyć osobiście w siedzibie właściwego Komitetu lub listem poleconym.

6.5. Przewodniczący Komitetu Okręgowego, Przewodniczący Komitetu Głównego udziela odpowiedzi w formie pisemnej, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od wpłynięcia odwołania.

6.6. Przewodniczący właściwego Komitetu, do którego wpłynęło odwołanie, ma obowiązek wyjaśnienia wszelkich wątpliwości, zasięgnięcia opinii obu stron i zbadania okoliczności wskazanych w odwołaniu.

6.7. Po ustaleniu zasadności odwołania Przewodniczący właściwego Komitetu podejmuje decyzję o ponownej weryfikacji pracy pisemnej lub w przypadku egzaminu ustnego o ponownym egzaminie. O decyzji informowany jest uczeń oraz Przewodniczący właściwego Komitetu Olimpiady.

§ 7. Rejestracja przebiegu zawodów/powołanie do komisji niezależnego obserwatora zewnętrznego

Eliminacje ustne są przeprowadzane przez trzyosobowe komisje. W celu zapewnienia obiektywności oceny na II i III etapie Przewodniczący właściwego Komitetu może powołać do komisji obserwatora zewnętrznego spośród doświadczonych nauczycieli, metodyków, specjalistów lub przedstawicieli właściwego kuratorium oświaty. Obserwator zewnętrzny czuwa nad prawidłowością przebiegu egzaminu ustnego.

Rozdział III – Uprawnienia i nagrody

§ 8. Uprawnienia i nagrody

8.1. W klasyfikacji wyników poszczególnych etapów stosuje się następujące terminy:
– uczestnik eliminacji I etapu,
– uczestnik eliminacji II etapu,
– uczestnik eliminacji III etapu, finalista Olimpiady Historycznej, laureat Olimpiady Historycznej.

8.2. Uprawnienia laureatów i finalistów określa Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. 2016 poz. 2223) oraz Prawo oświatowe, ustawa z dnia 14 grudnia 2016 (Dz.U. 2017 poz. 59) z późniejszymi zmianami.

8.3. Szczegółowy tryb przyznawania tytułu finalisty i laureata Olimpiady Historycznej określono wyżej w pkt. 4.5.5 niniejszego Regulaminu.

8.4. Laureaci i finaliści eliminacji III stopnia otrzymują zaświadczenie zgodne ze wzorem określonym przez Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz.U. 2002 nr 13 poz. 125) z późniejszymi zmianami.

8.5. Laureatom i finalistom przysługują nagrody rzeczowe zapewnione z dotacji Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz nagrody przyznane przez sponsorów i Partnerów Olimpiady (Kancelaria Sejmu, Instytut Pamięci Narodowej, inne).

8.6. Laureaci, finaliści i uczestnicy mogą również otrzymać specjalne wyróżnienia za szczególne osiągnięcia uzyskane w trakcie Olimpiady, na podstawie decyzji Komitetu Głównego.

Rozdział IV – Postanowienia końcowe

§ 9. Postanowienia końcowe

Decyzje w sprawach nieobjętych Regulaminem podejmuje Komitet Główny Olimpiady w porozumieniu z Zarządem Głównym Polskiego Towarzystwa Historycznego.